

Europa update zijn visie op plattelandontwikkeling

nieuws

Twintig jaar geleden was de plechtige ondertekening van de Verklaring van Cork het startschot voor het Europese plattelandsbeleid dat zou uitgroeien tot een volwaardige pijler van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Dit werd deze week herdacht met een conferentie in de Ierse stad Cork. Na afloop van de bijeenkomst van meer dan 300 stakeholders werd een nieuwe verklaring opgesteld, 'A better life in rural areas' gedoopt. Daarin staan tien paden opgesomd die het Europese plattelandsbeleid zou moeten bewandelen. Landbouwcommissaris Phil Hogan zegt veel belang te hechten aan de inhoud van de verklaring en onder de indruk te zijn van de participatieve manier waarop ze tot stand is gekomen.

8 SEPTEMBER 2016 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:36

Lees meer over:

europa

beleid

platteland

Twintig jaar geleden was de plechtige ondertekening van de Verklaring van Cork het startschot voor het Europese plattelandsbeleid dat zou uitgroeien tot een volwaardige pijler van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Dit werd deze week herdacht met een conferentie in de Ierse stad Cork. Na afloop van de bijeenkomst van meer dan 300 stakeholders werd een nieuwe verklaring opgesteld, 'A better life in rural areas' gedoopt. Daarin staan tien paden opgesomd die het Europese plattelandsbeleid zou moeten bewandelen. Landbouwcommissaris Phil Hogan zegt veel belang te hechten aan de inhoud van de verklaring en onder de indruk te zijn van de participatieve manier waarop ze tot stand is gekomen.

Precies 20 jaar na de Europese conferentie over plattelandontwikkeling in het Ierse Cork organiseerde landbouwcommissaris Phil Hogan, zelf een Ier, een tweede conferentie over hetzelfde thema in dezelfde stad. Net als in 1996 discussieerde een grote groep beleidsmakers en stakeholders over de uitdagingen voor landbouw en platteland, evenals de antwoorden die het beleid daarop kan formuleren. Sommige deelnemers van toen waren er nu opnieuw bij, waaronder Heino Van Meyer die vanwege zijn ervaring gevraagd was om de conferentie voor te zitten. De man is één van de bedenkers van het LEADER-programma, een belangrijk onderdeel van het huidige plattelandsbeleid.

Ook nu eindigde de conferentie met een 'Verklaring van Cork' waarin alle deelnemers hun gemeenschappelijke bevindingen neerpennen opdat het de auteurs van het Europese plattelandsbeleid zou inspireren. De prioriteiten zijn deels dezelfde als 20 jaar geleden maar het platteland wordt ook geconfronteerd met nieuwe problemen zodat de uitdaging zo mogelijk nog groter is.

Halverwege de jaren '90 wou Europa met het plattelandsbeleid de vlucht naar de steden tegengaan en meteen ook het landbouwbeleid, dat in die tijd nog meer dan de helft van de begroting opslokte, van een bredere maatschappelijke basis voorzien. Ditmaal had men opnieuw oog voor het verschil tussen stad en platteland inzake welvaart, tewerkstelling, infrastructuur, toegang tot internet en tot allerlei diensten. Daarnaast legt de nieuwe verklaring accenten die eigen zijn aan de huidige tijdsgeest: klimaatverandering, milieubescherming, kennis en innovatie, versterking van de lokale economie op het platteland, enz. De verklaring vertrekt van de vaststelling dat 85 procent van het grondgebied van de EU beheerd wordt door landbouwers en bosbouwers. Zij zijn de “behoeders van het platteland” en leveren een belangrijke maatschappelijke dienst door het landschap te beschermen. Landbouw, bosbouw en de aanverwante sectoren zijn naar verluidt van groot belang voor de economische en sociale leefbaarheid van het platteland.

Door de raakvlakken die landbouw en platteland hebben met andere beleidsdomeinen vragen de stakeholders die aanwezig waren in Cork dat het Europese beleid in het algemeen “rural proof” gemaakt wordt, wat zoveel wil zeggen als dat de EU rekening moet houden met de plattelandsgebieden bij het uitwerken van nieuwe regelgeving. Net zoals 20 jaar geleden wordt ook nu de bottom-up benadering gehuldigd en in de verf gezet dat nieuw beleid rekening moet houden met lokale noden.

Van de tien beleidsmaatregelen voor de toekomst waarover alle stakeholders het eens zijn, wordt ‘plattelandswelvaart’ helemaal bovenaan gezet. Beleidsmakers zouden nu te weinig rekening houden met het potentieel van het platteland om behalve voor voedselzekerheid te zorgen ook het hoofd te bieden aan uitdagingen zoals klimaatverandering, grondstoffenbeheer, sociale inclusie en de integratie van migranten. Europees landbouwcommissaris Phil Hogan geeft zelf aan dat land- en bosbouw het klimaatprobleem kunnen helpen oplossen door CO2 vast te leggen. Bij het uittekenen van nieuw beleid moet de EU dus de reflex hebben om na te gaan welke specifieke problemen het platteland heeft en in welke oplossingen het zelf kan voorzien.

De tweede piste voor de toekomst draait om het versterken van de lokale plattelandseconomie. In dat verband wordt ook gezegd dat landbouwers moeten kunnen beschikken over instrumenten om risico's beter te beheersen. Aansluitend op het versterken van de economie roept ‘Cork 2.0’ op tot investeringen in de leefbaarheid van het platteland. Van de overheid mag je verwachten dat ze steun verleent aan investeringen in dienstverlening, infrastructuur, tewerkstelling, ‘groene groei’, enz. Naar het milieu gaat veel aandacht in de verklaring van Cork in de zin dat er drie pistes aan gewijd zijn: bescherming van het landschap, een goed beheer van natuurlijke hulpbronnen en klimaatactie aanmoedigen.

Plattelandsgemeenschappen moeten deelnemen aan de kenniseconomie zodat Cork 2.0 oproept om meer aandacht te hebben voor opleiding en advies. Om dezelfde reden wordt samenwerking tussen landbouwers en andere ondernemers op het platteland aangemoedigd. Alle stakeholders zijn gewonnen voor de bottom-up benadering, voor lokaal geleide initiatieven naar het voorbeeld van de door LEADER gesubsidieerde projecten en de Europese innovatiepartnerschappen specifiek voor landbouw.

Op het einde van de Cork-verklaring wordt een pijnpunt van het EU-beleid benoemd: “Een flexibel en doelgericht beleid is noodzakelijk maar mag niet resulteren in onnodige complexiteit.” De gemeenschappelijke boodschap van de belangrijkste stakeholders besluit dat plattelandsbeleid performant moet zijn en de overheidssteun voor landbouw en platteland onderworpen moet worden aan een geloofwaardige monitoring en evaluatie.

Meer info: [Cork 2.0 declaration](#)

Beeld: European Union / Paulo Nunes Dos Santos

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra